

חטיבת פיקוח ואכיפה האגף להגנה על החי והצומח

דברי הסבר לרשימות מיני הזוחלים והעופות המותרים והאסורים בסחר (יבוא מסחרי, סחר פנים- מכירה וקנייה)

רשימת המינים ממוינת לפי סדרות ובתוכן לפי השם המדעי של כל מין.
בטבלה מופיעים הפרטים הבאים לפי הטורים מימין לשמאל:

1. מספר סידורי - מספר מזהה ייחודי למין במערכת מחשוב רשות הטבע והגנים.
2. קבוצה - השיוך הטקסונומי של המין לקבוצות ברמה גבוהה.
3. שם מדעי מעודכן - השם המדעי של המין.
4. שם מדעי קודם/נוסף - שם מדעי קודם או נוסף, הנמצא בשימוש.
5. שם באנגלית - השם הנפוץ של המין באנגלית.
6. CITES - רישום של המין באמנת CITES (כולא) וסיווג לפי הנספח באמנה (I, II, III).
7. סיווג לקבוצת יבוא - רשימה לבנה (מינים המותרים בסחר) או רשימה שחורה (מינים האסורים בסחר).
8. סיבת האיסור - עבור מינים ברשימה השחורה תצוין סיבת האיסור לפי הקריטריונים הבאים:
 - A - שמירת טבע עולמית - מינים בסכנת הכחדה בארץ המוצא לפי הגדרתם בנספח I לאמנת CITES ואז רישומם בקטגוריות סיכון גבוה להכחדה (קטגוריות EN, CR) או בקטגוריית "חסר מידע" (קטגוריית DD) לפי הספר האדום של ארגון IUCN.
 - B - סיכון אקולוגי - מינים המהווים סיכון אקולוגי למערכות האקולוגיות בישראל בקטגוריה של סיכון אקולוגי גבוה (קוד B2), וסיכון אקולוגי חמור (B1), על בסיס הערכת סיכון אקולוגית למין או לסוג.
 - C - מסוכנות לאדם - בהתאם למסמך מדיניות החזקת חיות בר וערכי טבע מוגנים בשבייה של רט"ג.
 - D - תנאי החזקה מורכבים - מינים הדורשים תנאי החזקה וגידול מיוחדים אשר קשה לספק אותם בגידול פרטי ובהעדרם עלולה להיגרם פגיעה קשה ברווחתו של הפרט, עד כדי פגיעה ברווחתו וצער בעלי-חיים. זאת בהתאם לעקרונות מדיניות החזקת חיות בר וערכי טבע מוגנים בשבייה.

הסבר לסיווג המין כמין האסור בסחר:
יובהר כי ייתכנו מינים השייכים ליותר מסיווג אחד.

A. שמירת טבע עולמית:

מעמד CITES - (Convention on International Trade in Endangered Species of Wild Flora and Fauna): אמנה המסדירה את הסחר הבין-לאומי במינים של חיות וצמחי בר הנתונים בסכנה. מינים הרשומים תחת נספח I של אמנת CITES במועד פרסום הרשימה יאסרו בסחר.

מעמד בספר האדום של IUCN (International Union for Conservation of Nature): האיגוד הבינלאומי לשמירת טבע, המפרסם הערכות מקצועיות לסיווג מינים הנמצאים

בסכנת הכחדה (IUCN Red List). מינים הרשומים תחת שני קטגוריות הסיכון הגבוהות יותר להכחדה: קטגוריות סכנת הכחדה (EN) וסכנת הכחדה חמורה (CR), או בקטגוריית "חסר מידע" (קטגוריית DD), יאסרו בסחר.

B. סיכון אקולוגי:

מינים הרשומים כסיכון אקולוגי למערכות האקולוגיות בישראל בקטגוריה של סיכון אקולוגי גבוה (קוד B2), וסיכון אקולוגי חמור (קוד B1), יאסרו בסחר.

הסבר: במטרה לצמצם את הסיכון מחדירתם לישראל של מינים פולשים, מבצעת רשות הטבע והגנים בחינה מקדמית של מינים המבוקשים ליבוא לצרכי סחר. בחינה זו כוללת הערכת סיכון אקולוגי שמטרתה לבחון את הסיכויים והסיכונים לפלישה ביולוגית. מנגנון הערכת הסיכון האקולוגי מתבסס על מתודולוגיה מקצועית בינלאומית מקובלת לפי המלצת קבוצת העבודה למינים פולשים של ארגון שמירת הטבע הבינלאומי IUCN. הליך הערכת הסיכון עבור כל מין בוחן את ההסתברות להתבססות מוצלחת בישראל של המין וכן את הנזק האפשרי העלול להיגרם לטבע ואו לאדם. תוצרי הערכת הסיכון משוקללים לארבע קטגוריות סיכון סופיות על בסיס הניקוד המצטבר בהערכת הסיכון: סיכון אקולוגי נמוך, סיכון אקולוגי בינוני, סיכון אקולוגי גבוה או סיכון אקולוגי חמור.

מינים בדירוג סיכון אקולוגי נמוך (קוד B4) וסיכון אקולוגי בינוני (קוד B3) מותרים בסחר ויופיעו ברשימה הלבנה. מינים בדירוג סיכון אקולוגי גבוה (קוד B2), ובסיכון אקולוגי חמור (קוד B1). אסורים בסחר ויופיעו ברשימה השחורה. מינים ישראליים יסווגו כקוד B.

C. מסוכנות לאדם: על פי מדיניות החזקת חיות בר וערכי טבע מוגנים בשבייה

חל איסור על סחר והחזקה של מינים העלולים לפגוע פגיעה חמורה בבני אדם בשל: ארסיות, תכונות גופניות (שיניים, טופרים, כח, גודל חריג ועוד), פוטנציאל להתנהגות תוקפנית ועוד יאסרו להחזקה פרטית. בעבור זוחלים יאסרו כל המינים הארסיים ומיני נחשי חנק בהם פרט בוגר עשוי להיות מעל אורך של 2.5 מטר.

D. תנאי החזקה מורכבים: על פי מדיניות החזקת חיות בר וערכי טבע מוגנים בשבייה ישנם

מינים אשר החזקתם בתנאי רווחה הולמים בשבייה דורשת תנאים מורכבים אותם בעייתי לספק בשבייה ועבור גידול פרטי בפרט, למשל בשל גודל גוף גדול וחריג, צורך בתנאי מחייה מורכבים, צרכים חברתיים של המין, אריכות ימים של מין לעומת חיי האדם או צרכי תזונה מיוחדים.